

BÖLÜM 5

GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİNDE DİJİTAL ETKİLEŞİMLİ E-KİTABIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özge AY KÜÇÜK¹

GİRİŞ

Sanat insanlık tarihi boyunca, farklı biçimlerde varlığını sürdürmüş ve yaşamın bir parçası olmuştur. Fischer' e (2020) göre “Sanat, insanın dünyayı dönüştürme ve yeniden üretme çabasının estetik biçimde ifadesidir”. Mercin'e (2020) göre ise “sanat, yaşamaktır ve insan bilincini yeniden düzenleyebilecek kazanımları sağlayan ve bu sayede duygu birliği oluşturan gücü ve insanın yaratıcı yönünü teşvik eden farklı bir etkinliktir. Bu doğrultuda, sanat eğitimi bireylerin fizyolojik ve psikolojik sağlığını destekleyen önemli bir unsurdur. “Sanat eğitimi Güzel² sanatlarla ilişkin etkinlikler bütünü olan, duygu ve zevk eğitimine, güzel biçimlere duyarlık kazanmaya ve her türlü anlatım biçiminde estetik yaşantılar yaratmaya yöneliktir (Aral, 99). “Bu nedenle sanat eğitimi hem estetik duyarlılığı geliştirir hem de bireyin düşünme, hayal kurma ve kendini ifade etme becerilerini besler. “Görsel sanatlar eğitimi ise, tüm bireyleri daha çocukluklarından başlayarak kültürel açıdan yetiştiren; sezgileri, akıl yürütmeyi, hayal kurma ve beceriyi doğru bir şekilde geliştirirken, çok ve çeşitli bir okuryazarlığı aşamalarla inşa ettiği” bir süreçtir (Özsoy, 2007).

¹ Doktora Öğrencisi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
ozgeaykucuk@gmail.com, ORCID iD: 0000-0002-8865-9082

² Bu bölüm Prof. Dr. Nuray MAMUR danışmanlığında Haziran 2023 tarihinde tamamlanan Resim- İş (Görsel Sanatlar) Öğretmen Eğitiminde Etkileşimli E-Kitapla Bütünleştirilmiş Müze Deneyimi başlıklı yüksek lisans tezinin kavramsal çerçevesi genişletilerek hazırlanmıştır (Yüksek Lisans, Pamukkale Üniversitesi, Denizli, Türkiye, 2023).

Bu öneriler, etkileşimli e-kitapların hem eğitim kalitesini yükseltme hem de öğrencilerin yaratıcılık, eleştirel düşünme ve kültürel farkındalıklarını geliştirme potansiyelini arttırmaya yöneliktir. Gelecekte, daha yenilikçi ve öğrenci merkezli e-kitap içeriklerinin tasarlanması, sanat eğitiminde dijitalleşme sürecinin etkinliğini artıracaktır.

KAYNAKLAR

- Altunkurt, L. (2005). Türkiye’de sanat eğitiminin gelişimi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (12).
- Akgün, E., Yılmaz, E. O., ve Seferoğlu, S. S. (2011). Vizyon 2023 strateji belgesi ve fırsatları artırma ve teknolojiyi iyileştirme hareketi (FATİH) projesi: Karşılaştırmalı bir inceleme. *Akademik Bilişim*, 2(4), 115-122.
- Aral, N. (1999). Sanat eğitimi-yaratıcılık etkileşimi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(15).
- Arslan Öztezcan, B. (2024). Dijitalleşme ve eğitim. Z. Özkeçeci (Ed.) *Dijitalleşmeyi Tartışmak* (E-Kitap, s. 17- 38). Konya: Çizgi Kitapevi Yayınları.
- Aruna, A., Roziqin, M. F. A., Qolbi, M. S., Iriaji, I., Surya, E. P., Marcelliantika, A., ve Wijaya, G. A. (2024). Development of Augmented Reality Interactive Comic Storybooks as Art History Learning Media for Early Age Children. *Abdimas Indonesian Journal*, 4(1), 179-186. <https://doi.org/10.59525/aij.v4i1.375>
- Ay Küçük, Ö. (2023). *Resim-iş (görsel sanatlar) öğretmen eğitiminde etkileşimli E-kitapla bütünleştirilmiş müze deneyimi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Denizli.
- Bozkurt, A. ve Bozkaya, M. (2013a). Etkileşimli e-kitap: dünü, bugünü ve yarını, *Akademik Bilişim 2013 Bildiri Kitapçığı*, 1-11.
- Bozkurt, A. ve Bozkaya, M. (2013b). Bir öğrenme malzemesi olarak etkileşimli e-kitap hazırlama adımları. *Eğitimde Politika Analizi Dergisi*, 2(2), 8-20.
- Buldok, B. (2015). Seçilmiş Türk efsanelerinden etkileşimli bir elektronik kitap uygulaması. Sanatta yeterlik tezi. Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü: Ankara.
- Çapar, D. (2024). Eğitimde dijital dönüşüm. S. Karakaş (Ed.) *Eğitim bilimleri alanında uluslararası araştırmalar XXIII* (1. Baskı, s. 35- 54). Konya: Eğitim Yayınevi.
- Demirci Katrancı, M. (2020). *Görsel sanatlar öğretimi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Doğan, S., ve Koçak, E. (2020). EBA sistemi bağlamında uzaktan eğitim faaliyetleri üzerine bir inceleme. *Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(14), 111-124.
- Durak Ügüten, S., (2016). Yapılandırmacı öğrenme teorisi. E. Yılmaz, M. Çalışkan, S. A. Sulak (Ed.) *Eğitim Bilimlerinden Yansımalar*. Konya: Çizgi Kitabevi.
- Edmonds, E., (2010). The Art of Interaction. *Digital Creativity*, 21(4), 257-64. doi:10.1080/14626268.2010.556347.
- Erorta, Ö., ve Kayabaş, İ. (2015). Anadolu üniversitesi etkileşimli e-kitap projesi. *Akademik Bilişim Konferansı*, 4-6.
- Fischer, E. (2020). *The necessity of art*. Verso books.
- Farouk Darwish Yosry. F., (2021). A proposal to design an interactive ebook to teach art college students theories of color. *Mediterranean Journal of Art & Fashion*, 6(2), 720741.
- Gülbahar Güven, Y. (2022). E-Öğrenme Sürecinde Pedagojik Eğilimler. <https://bote.education.an-kara.edu.tr/2022/02/11/e-ogrenme-surecinde-pedagojik-egilimler/>
- Gülbahar, Y., Kalelioğlu, F., ve Afacan Adanır, G. (2020). *Harmanlanmış öğrenme*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Gündüzalp, C. (2021). Çevrim içi derslerde dijital oyunlara dayalı etkinliklerin öğrencilerin öz düzenleme, öz yeterlilik ve motivasyonlarına etkisi. *Kocaeli Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 4(2), 355-376. <https://doi.org/10.33400/kuje.962685>
- Hikmaturrosyidah, N., ve Racmadiarti, F., (2022). The Development Of Interactive E-Book Based

- On Multiple Intelligences Ecosystem Topic To Train Creative Thinking Skills. *Journal of Biology Education*, 11(1), 89-101.
- İneç, Z. F., ve Çorlu, Z. (2023). Web tabanlı dijital eğitsel kitaplar üzerine gerçekleştirilen lisansüstü çalışmaların incelenmesi. *Sinop Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2), 1301-1343.
- Kang, D., Tian, F. ve Sahandi, R. (2017). Çocuklar için halk masalı e-kitabıyla kolajın etkileşimli çizimi. *J Vis* 20, 639-650. <https://doi.org/10.1007/s12650-016-0403-5>
- Kara, M. (2015). *İnteraktif e-kitapların eğitimde kullanımı üzerine bir inceleme*.
- Kara, M. Ve Keş, Y. (2016). Bir Öğrenme aracı olarak etkileşimli e-kitap. *Art-e Sanat Dergisi*, 9(17), 189-209.
- Köksal, D., ve Canlı, S. (2024). Öğretmenlerin Dijital Yeterliliklerinin İncelenmesi. *Bilim Eğitim Sanat Ve Teknoloji Dergisi*, 8(1), 1-21.
- MEB (2006). Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı. (21.07.2025 tarihinde <https://www.meb.gov.tr/> adresinden ulaşılmıştır).
- MEB (2023). Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı. (21.07.2025 tarihinde <https://www.meb.gov.tr/> adresinden ulaşılmıştır).
- MEB (2025). Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı. (22.07.2025 tarihinde <https://www.meb.gov.tr/> adresinden ulaşılmıştır).
- Mercin, L. (2020). Sanat nedir ve niçin gereklidir? A. O. Alakuş (Ed.) ve Levent Mercin (Ed.), *Sanat Eğitimi ve Görsel Sanatlar Öğretimi* (5. Baskı, s. 241-266). Ankara: Pegem Akademi.
- Odabaş, H. (2019). İnteraktif e-kitapların okul öncesi çocukların öğrenme becerilerine yansımaları. *2. Uluslararası Çocuk Kütüphaneleri Sempozyumu Bildiri ve Poster Özetleri Kitabı*, 1-8.
- Önder, I. (2011). E-Kitap ve dünyada elektronik kitap yayıncılığı. *Türk Kütüphaneciliği*, 25(1), 97-105.
- Özsoy, V. (2007). Görsel sanatlar eğitimi. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Özsoy, V. ve Güneş, N. (2020). Resim-iş (görsel sanatlar) öğretmeni yetiştirmede özgün birmodel: Çapa resim seminerleri. *Uluslararası Güzel Sanatlar Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 35-52.
- Soydan, E. (2012). E-kitap teknolojisi ve basılı kitabın geleceği. *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*, 1(1), 389-399.
- Sürer, G., A. (2020). Eğitimde dijitalleşme çağı, *Kapadokya Eğitim Dergisi*, 1(1), 28-34.
- Tonbuloğlu, İ., & Tonbuloğlu, B. (2021). Eğitimde dijital dönüşüm harmanlanmış öğrenme. doi: <http://dx.doi.org/10.26414/anr09>
- Turgut, Ö. P. (2018). Çocuklara yönelik etkileşimli e-kitap uygulamaları. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, (21), 205-221.
- Türe, G. (2021). Dijital Dünyanın Okuma ve Yazma Becerileri Üzerindeki Etkisi. *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi*, 4(2), 165-184.
- Ültay, E., Akyurt, H., ve Ültay, N. (2021). Sosyal bilimlerde betimsel içerik analizi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (10), 188- 201.
- Yağcı, U., ve Yılmaz, M. (2024). Görsel sanatlar eğitiminde etkileşimli e-kitaba yönelik öğrenci görüşleri. *The Journal of Social Sciences*, 60(60), 468-481. <https://ziptales.co.uk/> 18.09.2025 tarihinde ulaşılmıştır).
- <https://company.overdrive.com/blogs/schools-blog/page/2324/>.18.09.2025 tarihinde ulaşılmıştır).
- Görsel 1. https://tr.wikipedia.org/wiki/FAT%C4%B0H_Projesi (18.09.2025).
- Görsel 2. <https://www.eba.gov.tr/> (18.09.2025).
- Görsel 3. <https://www.eba.gov.tr/> (18.09.2025).
- Görsel 4. <http://aokul.gov.tr/Kitaplar/Kitaplar.aspx?type=2> (18.09.2025).
- Görsel 5. <https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-81061/sanat.html> (18.09.2025).
- Görsel 6. <https://img.kitapyurdu.com/v1/getImage/fn:11419199/wh:true/wi:800> (18.09.2025).
- Görsel 7. Kang, D., Tian, F. ve Sahandi, R. (2017). Çocuklar için halk masalı e-kitabıyla kolajın etkileşimli çizimi. *J Vis* 20, 639-650. <https://doi.org/10.1007/s12650-016-0403-5>
- Görsel 8. <https://theartsquirrel.com/> (18.09.2025).
- Görsel 9. Gülbahar Güven, Y. (2022). E-Öğrenme Sürecinde Pedagojik Eğilimler. <https://bote.education.ankara.edu.tr/2022/02/11/e-ogrenme-surecinde-pedagojik-egilimler/>